

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพความเป็นอยู่ของคนในชาติปัจจุบันนี้ ทุกคนต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางสภาพแวดล้อมต่างๆในระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่ผันแปรอยู่ตลอดเวลา แม้ว่าสภาพบ้านเมืองจะมีความเจริญทางด้านวัตถุสักเพียงใดก็ตาม แต่จิตใจที่ตกอยู่ในภาวะที่ถูกบีบคั้นให้ต้องต่อสู้ดิ้นรนนั้นหาความสุขได้ยาก จึงมักเกิดความขัดแย้งกันระหว่างวัตถุกับจิตใจ อันเป็นผลให้คนในสังคมไม่สามารถปรับตนเองได้ทัน ความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ ทัศนคติ ค่านิยมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีปัญหาทางด้านการประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความแออัด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ การทำลายสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ การเกิดโรคภัยไข้เจ็บ ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมทางเพศในรูปแบบแปลก ๆ อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ปัญหาทางอาชญากรรม การปล้นสดมภ์ การลวงไปมาเพื่อชิงทรัพย์ ดังที่ปรากฏอยู่ตามข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ (ไทยรัฐ 20 ต.ค. 2526 : 16) ปัญหาการฉ้อราษฎร์บังหลวง การกดขี่ข่มเหงเพื่อช่วงชิงผลประโยชน์ ดังที่ได้มีกระบวนการการขจัดอิทธิพลอำนาจมืด (เดลินิวส์ 2 ก.ค. 2526 : 1) ซึ่งกำลังดำเนินการปราบปรามอยู่ขณะนี้ ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ นำความมาซึ่งความเดือดร้อนและเกิดทุกข์ยากแก่ประชาชนทั้งสิ้น (ประเวศ วะสี, ส. ศิวรักษ์ 2522 : 3) ความเสื่อมโทรมดังกล่าว มีผลกระทบมิใช่แต่เพียงร่างกายเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบทางด้านจิตใจอีกด้วย เป็นเหตุทำให้ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยมต่าง ๆ ของบุคคลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย และเช่นเดียวกันก็เป็นผลให้พฤติกรรมของคนเปลี่ยนแปลงเกิดความขัดแย้งขึ้นในจิตใจ ถ้าการกระทำต่าง ๆ ที่บุคคลแสดงออกนั้นไม่ถูกต้อง หรือแก้ปัญหาไม่ถูกทางจะยิ่งก่อปัญหาเพิ่มต่อไปอีกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด พฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นำให้มีผลกระทบเกิดขึ้นในระหว่างบุคคลกันเอง โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และจะต้อง

ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสัมพันธ์อันดี ด้วยเหตุนี้จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาเยาวชนเหล่านี้ เพื่อให้เป็นคนดีมีคุณภาพ มีคุณธรรม เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณค่า ตามแนวทางปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานต่อไป

ในฐานะที่สถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันการศึกษาสูงสุด ย่อมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการอบรมสั่งสอนเยาวชนที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การอบรมสั่งสอน ให้การศึกษาแก่เยาวชน เพื่อให้เขาสามารถใช้ชีวิตและประกอบอาชีพของตนเองได้เพียงด้านเดียวนั้นไม่เป็นการเพียงพอ แต่จำเป็นต้องปลูกฝัง (Indoctrinate) ให้เป็นคนดีอีกด้วย ตามที่หลักการอุดมศึกษาได้วางวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่เน้นให้การศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคน (Manhood) อยู่มาก (วิจิตร ศรีสัจจ 2518 : 11) ได้มีการให้ความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญทางด้านการประพฤติปฏิบัติ ที่ต้องด้วยหลักแห่งคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น เพื่อให้บัณฑิตที่ผลิตออกไปมีความรู้ เข้มแข็งและเปี่ยมด้วยคุณธรรม คนที่มีความรู้สูงแต่ด้อยทางคุณธรรมมีความคิดแคบ เห็นแก่ตัว ใช้ปัญญาที่ฝึกฝนมาจากสถาบันในทางที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ตนเองประสบแต่ความทุกข์ ความล้มเหลว อันมีผลกระทบไปถึงประเทศชาติในส่วนตัวอีกด้วย เพราะมีความรู้สูง แต่คุณธรรมต่ำ (อ่ำไพ สุจริตกุล 2522 : 9) ย่อมเป็นบุคคลด้อยในคุณค่าอย่างแน่นอน

ในอดีตนั้นจะเห็นได้จากการกำหนดเป้าหมายของรัฐในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน นับตั้งแต่สมัยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา ยุคนั้นเป็นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (บทความวิทยุกระจายเสียงเมื่อ 9 ธ.ค. 2526) พระองค์ได้ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนา และปลูกฝังเยาวชนด้วยการศึกษาแก่เยาวชน พระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกรมพลศึกษาขึ้นเมื่อ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2476 ด้วยทรงถือว่า " การศึกษาที่ให้แก่นวพลสภกนิกรของพระองค์ จะต้องพร้อมด้วย 3 ด้าน คือ จริยศึกษา พุทธิศึกษา และพลศึกษา " จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่า พระมหากษัตริย์ไทย ได้เคยเฝฝพระทัยในความสำคัญของจริยศึกษามาก่อน เพราะได้ตรัสไว้เป็นประการแรก ทั้งนี้ เพื่อเน้นเรื่องจริยศึกษาว่ามีความสำคัญเป็นลำดับแรก รองลงไปเป็นด้านความรู้วิชาการ และปลูกฝังด้านพลานามัยเป็นประการสุดท้าย

ในสถาบันอุดมศึกษา ได้จัดให้ผู้เรียนมีทัศนะและแนวคิดที่กว้างขวาง ไม่คิดแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบสูง เสริมสร้างคุณธรรมด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2524 : 11) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ที่เป็นบัณฑิต มีความรู้และมีจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้องแล้ว ปัญหาทุกชนิดของชีวิต สังคม ประเทศชาติ และของโลก จะได้รับการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ตรงเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบในสถาบันอุดมศึกษา จึงควรมองให้กว้างไกลรอบด้าน และใช้วิจารณญาณอย่างจริงจัง

ส่วนในเรื่องความถูกต้องและคุณธรรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ตรัสไว้ว่า.....

"การที่จะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือ ให้เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วยนั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรมประกอบด้วย เพราะเหตุว่า ความรู้นั้นเสมือนเครื่องยนต์ที่ทำให้รถยนต์เคลื่อนไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวเป็นเหมือนน้ำมันพวงมาลัย หรือหางเสือซึ่งเป็นปัจจัยที่นำทางให้รถยนต์ดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ์ คือ ปลอดภัยจนบรรลุถึงจุดหมายประสงค์ (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2523 : 7)

ปัญหาทางด้านคุณธรรม จึงมีปรากฏอยู่เสมอ จากเหตุการณ์รอบด้านสะท้อนให้เห็นว่า คุณธรรมต่าง ๆ ถูกละเลย เพราะค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเคยยึดถือว่า เป็นค่านิยมที่ดีมีคุณค่าเห็นเป็นค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมบางประการของมนุษย์ที่ได้เป็นไปตามแนวทางจริยธรรมที่พึงประสงค์ในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 1)

สถาบันการศึกษาทั้งหลายของชาติ ที่ต่างก็มีหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงในการปลูกฝังให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี สถาบันการศึกษาของทหารและตำรวจ ทั้งสี่เหล่า มีความสำคัญจูงเดียวกันคือ มีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ อบรมมโนสัจของเยาวชน ทั้งปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้เยาวชนจบการศึกษาออกไปเป็นคนดี มีคุณภาพ คุณธรรม และคุณสมบัติพร้อม หน้าที่โดยตรงของนักเรียนทหารตำรวจ คือ เป็นผู้รับใช้ชาติด้านป้องกันภัย และพัฒนาสังคม บุคคลเหล่านั้น จะต้องออกไปเป็นผู้นำสังคม ถ้าหากบุคคลที่เป็นนายทหาร นายตำรวจในอนาคต มีค่านิยมที่ดีก็จะทำให้มีความประพฤติ มีการปฏิบัติที่ดีด้วย

นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ให้สังเกตเห็นความสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมแก่เยาวชน จึงกล่าวชักชวนให้ร่วมมือกันช่วยกันปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานแก่เยาวชน เพื่อจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต ตัวท่านนายกรัฐมนตรีเอง ยังได้รับการประกาศยกย่องจากทางโรงเรียนนายร้อย จปร. ให้เป็นบุคคลตัวอย่างที่นักเรียนทหารทุกคนพึงยึดถือและปฏิบัติตาม ในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ประกอบคุณงามความดีต่อชาติบ้านเมือง ในโอกาสเดียวกันนั้น นายกรัฐมนตรีได้ให้โอวาทแก่นักเรียนนายร้อย จปร. ว่า "การที่ผู้ที่จะออกไปรับราชการเป็นนายทหารสัญญาบัตรนั้น จะต้องมีความกล้าหาญ มีวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบกับมีความสามารถเฉพาะตัว จึงจะสามารถสร้างความไว้วางใจ ได้รับความไว้วางใจที่สำคัญทางทหารและบ้านเมือง "ชาติ" เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ทุกคนจะต้องหวงแหนและรักษาไว้..." (ไทยรัฐ 18 พ.ย. 2526 : 3)

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น การศึกษาค้นคว้าเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ค่านิยม (Value) หมายถึง ความเชื่อของบุคคลว่า สิ่งใดมีค่า มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับปรารถนาของเขาในขณะที่สิ่งอื่นไม่มีค่า ไม่มีความสำคัญ และไม่เป็นที่ต้องการ ในลักษณะดังกล่าว ค่านิยมจึงทำหน้าที่เป็นมาตรฐานในการรับรู้ การเลือกสรร การประเมินรวมทั้งการตัดสินใจของบุคคลว่า อะไรดีหรือไม่ดี มีค่าหรือไม่มีค่า สำคัญหรือไม่สำคัญ ถูกหรือผิด ควรทำหรือไม่ควรทำ (พนัส หันนาคินทร์ 2511, ไพฑูรย์ เครือแก้ว 2518) นอกจากนี้ ค่านิยมยังทำหน้าที่เป็นตัวกำหนดเป้าหมาย และสร้างแรงจูงใจ ผลักดันให้บุคคลมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

สมพร เทพสิทธา (2525 : 1) ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่า ค่านิยมหมายถึงความรู้สึก ความคิด ความเชื่อที่ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการ ปรารถนา ควรทำ และควรทำ

ค่านิยมกับจริยธรรม

คำทั้งสองคำที่มีความหมายแทบจะแยกกันไม่ออก และมักใช้แทนกันอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับกันว่า จริยธรรม คือแบบแผนหรือหลักแห่งความประพฤติ ซึ่งตั้งอยู่บนหลักแห่ง

คุณธรรมต่าง ๆ ค่านิยมเป็นตัวกำหนด หรือแรงจูงใจที่สำคัญของพฤติกรรมในแง่ของการใช้ คำว่า ค่านิยมแล้ว หมายถึงตัวกำหนดพฤติกรรมทุกด้าน อาจเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคล ไม่เกี่ยวข้องกับความสุข ทุกข์ หรือความเดือดร้อนของใคร ค่านิยมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการแสดง พฤติกรรมต่อผู้อื่น ฉะนั้น คำว่า จริยธรรมที่ใช้กันโดยทั่วไป มักจะหมายถึงค่านิยมทางสังคม แต่ถ้าจริยธรรมที่ใช้จริง ๆ แล้ว เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ทุกด้าน ทั้งที่เกี่ยวกับตนเอง และ สภาวะแวดล้อม เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการปกครอง ฯลฯ ความหมายของจริยธรรมกับค่านิยม ก็จะไม่แตกต่างกัน เว้นแต่ค่านิยมออกจะดูเคร่งครัดเท่ากับ จริยธรรมที่หมายถึงสิ่งที่จะต้อง กระทำ แต่ค่านิยมจะไม่รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ โดยเฉพาะค่านิยมส่วนตัวแล้ว บุคคลมัก ทำตามความนิยม ถ้าเป็นค่านิยมของสังคมแล้ว ทำให้รู้สึกว่ามีพันธะที่จะต้องกระทำ ฉะนั้น ผู้ที่มีค่านิยมทางสังคมเช่นไร ย่อมจะแสดงถึงหลักจริยธรรมภายในของเขา

ที่มาของค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของสังคมไทย

คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ทำการศึกษาพบว่า ค่านิยมของไทยในปัจจุบัน เปลี่ยนไปจากเดิมในทางที่ไม่พึงประสงค์ถึง 12 ประการ อันได้แก่ การเพิกเฉยต่อศีลธรรม นิยมความสำเร็จทางวัตถุเป็นใหญ่ มีนิสัยไม่สู้งาน ขาดความรักชาติ เสียสละอย่างจริงจัง ขาดความนิยมไทย นิยมประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม นิยมความฟุ้งเฟ้อเกินฐานะ นิยมความสนุกสนาน มั่วเมา นิยมความเป็นหน้าใหญ่ใจโต นิยมความเป็นอยู่สะดักสบาย เกินฐานะ เชื่อไสยศาสตร์มากเกินไป และทอดทิ้งเหยียดหยามชนบท (ชงศ์ วงษ์จันทร์ 2525 : 17 - 23)

ต่อมา เชื้อ สารีมาน (2525 : 2 - 8) ได้อธิบายเรื่องในวันคล้ายวัน สถาปนากรมการฝึกหัดครู ครบรอบปีที่ 28 เกี่ยวกับค่านิยมว่า "ให้ทุกคนมองภาพให้ชัดเจน เกี่ยวกับเรื่องอุดมการณ์ (Ideology) ของชาติไทยเสียก่อน ซึ่งหมายถึงระบบความคิด ที่คนในชาติยึดถือเป็นส่วนรวม เพื่อการดำรงรักษา สร้างสรรค์ชาติและทุกคนในชาติ มุ่งมั่นที่จะ ปฏิบัติให้บรรลุถึงร่วมกัน ได้แก่

1. พหุวัฒนธรรม
2. ศักดิ์ศรีชาติ

3. ปกป้องเอกราชประชาธิปไตย
4. เทิดทูน อำรงความมั่นคงไว้ซึ่งพระมหากษัตริย์
5. ชักความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
6. บำบัดทุกข์ บำรุงสุข
7. ประสานประโยชน์ทุกถ้วนหน้า
8. รักษาสิทธิเสรีภาพ
9. สร้างความสามัคคีและคุณธรรม
10. อํารงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

และได้อธิบายข้อ 10 เป็นพิเศษว่า วัฒนธรรม หมายความว่า ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว ความก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน แต่เรื่องค่านิยมที่กล่าวถึงเหล่านี้มิใช่เป็นเรื่องแปลกใหม่ ค่านิยมเป็นบ่อเกิดของวัฒนธรรม ค่านิยมเป็นตัวกำหนดความประพฤติและปฏิบัติของวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีทำให้พลเมืองมีคุณภาพ"

ค่านิยมพื้นฐานที่กำลังรณรงค์อยู่เวลานี้ ได้ริเริ่มขึ้นสมัยอธิบดีกรมการฝึกหัดครู นายพนอม แก้วกำเนิด เมื่อครั้งเป็นเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้น 4 ชุด ประชุมกันหลายครั้ง และมีการเลือกสรรค่านิยมเพื่อชีวิตและสังคมรวม 20 ข้อ แต่จะกล่าวไว้เพียง 3 ข้อ ได้แก่ การประหยัดและประมาณตนเพื่อการดำรงชีวิตที่เรียบง่าย การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับกฎเกณฑ์ และระเบียบแบบแผนโดยเคร่งครัด การมุ่งหวังทำงานเพื่องานโดยตระหนักว่างานคือชีวิต

คณะกรรมการจึงสอบถามความเห็นจากประชาชนทั้ง 20 ข้อ นี้ว่า คนไทยชอบค่านิยมตามลำดับความสำคัญอย่างไรบ้าง แล้วส่งแบบสอบถามไปยัง 10 จังหวัด ๆ ละ 2000 ราย ส่งกลับมาเพียง 61.81 % ปรากฏว่าคุณสมบัติตามลำดับความสำคัญที่คนไทยชอบมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 คือบุคคลผู้ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ บุคคลผู้ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับอยู่ลำดับ 16 ลำดับสุดท้ายคือลำดับที่ 20 ก็คือ บุคคลผู้รักษาหลักธรรมโดยเคร่งครัด ย่อมแสดงให้เห็นว่าค่านิยมบางประการของคนไทยโน้มเอียงไปทางใด คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นว่าในขั้นต้นควรมีหัวข้อน้อยลงกว่านี้ จึงเลือกสรรอีกครั้งได้ 9 ข้อ คือ

1. การประหยัด
2. การขยันหมั่นเพียร
3. การมีสติปัญญา
4. การพึ่งตนเอง
5. ความรับผิดชอบ
6. ความสามัคคี
7. ความซื่อสัตย์ในคุณธรรม จริยธรรม
8. ความมีวินัย
9. ความรักชาติ

ต่อมามีความเห็นว่า น่าจะจัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกันอยู่ด้วยกัน เพื่อให้สั้นและนำไปปฏิบัติได้ง่าย จึงยุติลงเป็นค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือ

1. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ
2. ประหยัดและออม
3. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
4. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
5. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการนี้ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายเกษม ศิริสัมพันธ์ ในฐานะประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ประกาศเชิญชวนให้ทุกคนร่วมกัน เสริมสร้าง และปฏิบัติ เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2525 และเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2525 ทพ. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ขอความร่วมมือให้ร่วมใจกันเสริมสร้าง ปลุกฝังและปฏิบัติตามค่านิยมอีกด้วย ค่านิยมทั้ง 5 ประการนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้วางแผนปฏิบัติไว้เป็น 62 ข้ออย่างชัดเจน

ค่านิยมประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ

การพึ่งตนเอง หลักทางพระพุทธศาสนา ดังพุทธวจนะ "อตตาหิ อตโน นาโถ" คนย่อมเป็นที่พึ่งแห่งตน การที่ตนเองมีความขยันหมั่นเพียรประกอบอาชีพสุจริต ทำงานด้วย

ความมุ่งมั่นบากบั่น มีความรับผิดชอบในหน้าที่และการกระทำของตนเอง จนบรรลุผล ผลสำเร็จย่อมบังเกิดแก่ตนเองอย่างแน่นอน

ความขยันหมั่นเพียร ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เป็นการเพิ่มค่าของตนเอง "ค่าของคนอยู่ที่ผลของงาน" ความขยันหมั่นเพียรประกอบกิจการงานเป็นการเสริมสร้างฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น แต่ความขยันหมั่นเพียรต้องใช้ความอดทนและความต่อเนื่องในการทำงาน จึงจะฝ่าฟันอุปสรรคห้วงปวงได้

ความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมายมาให้ปฏิบัตินั้น มีความสำคัญยิ่ง คนขาดความรับผิดชอบทำให้ผลงานเสียหาย

ค่านิยมประการที่ 2 การประหยัดและออม การประหยัดและออมมีความสำคัญ คนไทยมักไม่มีใครคำนึงถึงการประหยัด เมื่อมีทรัพย์และจับจ่ายใช้สอยตามใจตนเอง ถ้าหากใช้จ่ายเฉพาะที่จำเป็นก็เป็นการประหยัดไปในตัวจะเป็นวิถีทางแก้ปัญหาค่าครองชีพที่แพงขึ้น ขัดสนการออม จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างรากฐาน สร้างตน สร้างฐานะของครอบครัวที่สำคัญ (วารสารเศรษฐศาสตร์ 2526 : 719)

ค่านิยมประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย เป็นสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาและอุปสรรคห้วงปวงได้ คนขาดวินัยย่อมมีแต่ความประมาท เห็นได้ชัดจากการขับรถเป็นตัวอย่าง เพราะก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ดังเช่นปี 2522 ประเทศไทย คนตายด้วยอุบัติเหตุ 16,000 คน นับว่าสถิติสูงส่งกว่าคนเป็นโรคหัวใจหรือมะเร็งตาย (วารสารเศรษฐศาสตร์ 2526: 76) สิ่งที่จะต้องเร่งสร้างให้มีในคนไทยคือต้องสร้างจิตสำนึกทางวินัย วางระเบียบ ระบบที่จัดควรสอดคล้องกับธรรมชาติ ยึดธรรมะเป็นพื้นฐาน วินัยทำจากข้างนอกเข้ามาหาข้างใน ส่วนธรรมะสร้างจากข้างในออกไปข้างนอก พุทธศาสนามีหลักการใหญ่เรียกว่า ธรรมะกับวินัย

ค่านิยมประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

ศาสนา เป็นเครื่องชี้อะไรผิด อะไรถูก ในการดำเนินชีวิต บางคนเห็นว่าศาสนาไม่มีความหมาย เลยเป็นคนไร้ศาสนา ไร้สิ่งยึด ทำไปตามใจ เมื่อไร้คุณธรรมเป็น

ปัทสฐาน อารมณ์เข้ามาช่วยส่งเสริมการกระทำ จึงเกิดสิ่งที่ไม่ถูกต้องหลายอย่าง นักเรียนทำร้ายครู ครูประพฤติผิดต่อนักเรียน การวางระเบิด การฆ่า การทำร้ายร่างกาย การปล้น การข่มขืน ฯลฯ เพียงแต่นำศีลห้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน ก็จะทำให้บ้านเมืองสงบร่มเย็นเป็นสุขขั้นที่เดียว

ค่านิยมประการที่ 5 มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

"ชาติ" เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และทุกคนจะต้องหวงแหนไว้ (พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ไทยรัฐ 18 พ.ย. 26: 3)

สถาบันชาติและความรักชาติ หรือส่วนรวมแล้ว คนเรามักไม่คำนึงถึง เพราะบุคคลมักยึดตัวเองเป็นหลัก ส่วนรวมเป็นรอง รักชาติเป็นเรื่องของส่วนรวม ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายจากการที่พยายามหาทางไม่เป็นทหาร หลบหนีทหาร การหลีกเลี่ยงภาษีอากร คอร์รัปชัน ทำลายสาธารณวัตถุ ไม่รักษาของหลวง ถือว่าเป็นการทำลายสมบัติของส่วนรวมทั้งชาติ

สถาบันศาสนา

ธรรมะของศาสนาเท่านั้นที่ทำให้คนสอนตัวเองได้ ควรต้องช่วยกันป้องกันภัยที่เกิดขึ้นแก่ศาสนา รักษาความมั่นคงของพระศาสนา ส่งเสริมพัฒนาศาสนาและเป็นศาสนิกชนที่ดีของศาสนา ได้แก่ การเรียนรู้เรื่องศาสนาอย่างถูกต้อง ทั้งยังนำคุณธรรม หลักธรรมของศาสนาไปเป็นแนวทางปฏิบัติในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ตนเองมีความสุขและราบรื่น ทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ผู้อื่นโดยรอบอีกด้วย

สถาบันพระมหากษัตริย์

การแสดงความจงรักภักดีในพระองค์ท่าน ต้องสนับสนุนกฎหมายรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่มีข้อความว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พระองค์ทรงเป็นศูนย์แห่งความสามัคคีของคนไทยทั้งประเทศ เป็นที่พึ่งอันยิ่งใหญ่ของพสกนิกร เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ทรงเป็นมิ่งและขวัญของประชาชนทุกหนแห่ง ทรงค้ำชูอ่อนน้อมคลายทุกข์ของทวยราษฎร์เป็นนิจ ดังปรากฏในอดีตและปัจจุบัน เราจึงต้องช่วยกันป้องกันและแก้ไขสิ่งทั้งปวงที่จะกระทบกระเทือนความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์

ดังนั้น การศึกษาถึงการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศและนักเรียนนายร้อยตำรวจ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะว่าในบางเรื่อง เช่น การรักษาสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์นั้น เป็นภารกิจและหน้าที่โดยตรงของบุคลากรดังกล่าว และความสำคัญในด้านการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานดังกล่าวให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนคุณค่าแก่ตนเองและสังคมในอนาคต เพื่อเป็นแนวทางในการรู้จักเลือกการตัดสินใจ วางเป้าหมาย และอุดมคติ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การประกอบอาชีพ ครอบครัว ศาสนา สังคม การดำเนินชีวิตที่ดำรง (ประมวญ คิคกินสัน 2520, ERICSON 1963, HAVIG HURST 1972, อ้างถึงในประสาร มาลากุล ฯ 2523: 4) นอกจากนี้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณสมบัติของนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจนั้น ทางสถาบันได้จัดให้มีหลักสูตรวิชาจริยศึกษาอยู่ด้วย โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาจริยศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. เป็นวิชาบังคับเรียนถึง 2 ปี (หลักสูตรการศึกษา รร.จปร., 2522) ส่วนการอบรมบ่มนิสัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทหารตำรวจทั้งสิ้นเหล่านี้เน้นมากได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ของบ้านเมือง การเสียสละเป็นชาติพลี เป็นสำคัญ ดังคำขวัญในการปฏิญาณตนว่า "ชาติ เกียรติ วินัย กล้าหาญ" (Country, Honor, Discipline, Valour) อันเป็นแนวทางในการหล่อหลอมจิตใจของนักเรียนสี่เหล่า (จุฑามาศ ใจนักรบ, 2523: 6)

จากความสำคัญของเรื่องการสร้างคุณลักษณะให้ตรงตามที่ตั้งสถาบันตั้งวัตถุประสงค์ไว้ในการศึกษาวิจัยเรื่องระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ จึงมีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องในการปลูกฝังให้พึงมีในตนเองของนักเรียนทหารตำรวจทั้งสิ้นเหล่านี้ เช่นเดียวกับที่รัฐบาลต้องการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานให้มีในประชาชนชาวไทย

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา และสำรวจให้ได้มาซึ่งผลสรุปหรือข้อมูลอันเป็นประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางแห่งความคิดในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้แก่นักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการและตรงตามเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ
 - 2.1 เปรียบเทียบระหว่างเหล่า ในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของแต่ละประการ
 - 2.2 เปรียบเทียบระหว่างปีแรก กับ ปีสุดท้ายที่ศึกษาในแต่ละเหล่าในเรื่องการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน
3. เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ระหว่างนักเรียนทหารตำรวจที่เป็นบุตรทหารตำรวจ กับนักเรียนที่เป็นบุตรพลเรือน

แนวเหตุผลทฤษฎีหรือสมมติฐาน

ค่านิยมมีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมนุษย์หลาย ๆ ด้าน ดังกล่าวแล้ว นักวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ทำการศึกษาเรื่องของค่านิยมได้แก่ โรคิช (ROKEACH 1868, สุนทรื โคมินทร์ 2522, อ้างถึงใน นีออน กลิ่นรัตน์ 2525: 9 - 13) ซึ่งตามแบบทฤษฎีของโรคิชมีฐานคติ (Assumptions) เกี่ยวกับค่านิยม 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ค่านิยมเป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากวัฒนธรรม สถาบันทางสภาพสังคมและบุคลิกภาพของกลุ่มคนในสังคมนั้น
2. ในขณะที่เดียวกันผลแห่งค่านิยมก็จะแสดงออกมาทางทัศนคติและพฤติกรรมของสังคมนั้นในเกือบทุกรูปแบบ

3. ปริมาณของค่านิยม มีอยู่ไม่มากนักและอยู่ในข่ายที่จะปลูกฝังและศึกษา
4. ความแตกต่างของค่านิยมจะแสดงออกทางระดับ (Degree) มากกว่าทาง
5. ค่านิยมอาจรวมกันเข้าเป็นระบบค่านิยมได้

โรคิช ได้ให้ความหมายของค่านิยมไว้ว่า "ค่านิยมคือความเชื่อที่มีลักษณะถาวร เชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างหรือเป้าหมายชีวิตบางอย่างนั้น เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดีเห็นสมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิถีปฏิบัติ หรือเป้าหมายชีวิตอย่างอื่น"

นอกจากนี้ โรคิช ได้อธิบายธรรมชาติของค่านิยมไว้ดังนี้

1. ค่านิยมมีลักษณะมั่นคงถาวร ไม่เปลี่ยนแปลงง่าย เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของคนกลุ่มหนึ่งในสังคมหนึ่ง แตกต่างจากกลุ่มคนในอีกสังคมหนึ่ง ค่านิยมจะมั่นคงถาวรได้เนื่องเกิดจากการได้รับการอบรมมาแต่เยาว์วัยและเปลี่ยนแปลงยากสำหรับระดับค่านิยมที่มีความสำคัญมาก ตรงกันข้ามค่านิยมที่มีระดับความสำคัญน้อยจะเปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2. ค่านิยมมีลักษณะเปรียบเทียบความสำคัญในการปลูกฝังค่านิยมบุคคลจะได้รับการอบรมสั่งสอน และได้รับการเน้นถึงความสำคัญของค่านิยมในแต่ละเรื่องแตกต่างกัน เช่น ความซื่อสัตย์ การรักษาน้ำใจกัน ต่างก็เป็นค่านิยมที่บุคคลได้รับมา แต่บางสังคมอาจให้ความสำคัญในเรื่องการรักษาน้ำใจมากกว่าความซื่อสัตย์ หรือในระหว่างความเป็นตัวของตัวเองกับความอ่อนน้อม เชื่อฟังผู้ใหญ่ บุคคลจะเปรียบเทียบระดับความสำคัญของค่านิยมต่าง ๆ จากประสบการณ์ที่เขาได้รับตั้งแต่วัยเด็ก ทำให้เขาค่อยเรียนรู้ที่จะแยกพวกค่านิยมที่ได้รับจากการอบรมสั่งสอนมาอย่างเต็มที่แล้ว จัดเป็นระดับสูงต่ำรวมเข้าเป็นระบบ ซึ่งภายในระบบที่แต่ละค่านิยมจะถูกจัดเรียงลำดับตามความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

3. ค่านิยมเป็นลักษณะความเชื่อ โรคิช ได้อธิบายว่า ค่านิยมคือความเชื่อที่สามารถแบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

- 3.1 ความเชื่อแบบพรรณนา (Descriptive belief) เป็นความเชื่อที่สามารถทดสอบได้ว่าถูกต้องหรือไม่ เช่น เชื่อว่า น้ำกำลังจะไหลบ่ามาท่วมบ้าน

3.2 ความเชื่อแบบประเมิน (Evaluative belief) คือสามารถประเมินว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี เช่น เชื่อว่าการรับประทานผักมีประโยชน์ ทำให้ร่างกายแข็งแรง

3.3 ความเชื่อแบบพรรณนากำหนดการ (Prescriptive belief) เป็นความเชื่อที่มีทิศทางและเป้าหมายของการกระทำที่ถูกต้อง และตัดสินว่าจำเป็นหรือไม่จำเป็น เช่น เชื่อว่า เป็นสิ่งที่จำเป็นที่เราต้องรักชาติ

นอกจากนี้ โรคิช ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ค่านิยมจุดหมายปลายทางชีวิต (Terminal Values) เป็นเป้าหมายที่พึงปรารถนาหรือสิ่งที่ต้องการของบุคคล ดังตัวอย่างเช่น เสรีภาพ สันติสุข ค่านิยมแบบนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบ

ก. ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal focus) เช่น ความภาคภูมิใจในตนเอง การประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ

ข. ค่านิยมส่วนสังคม (Social focus) มีศูนย์รวมที่สังคม เช่น ความมั่นคงในชาติ การได้รับการยกย่อง ได้รับเกียรติยศในสังคม

2. ค่านิยมวิถีปฏิบัติ (Instrumental Values) มีลักษณะเป็นวิถีทางหรือเครื่องมือที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิต ดังตัวอย่างเช่น ความรัก ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ค่านิยมนี้แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

ก. ค่านิยมจริยธรรม มีศูนย์รวมอยู่ที่ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล (Moral focus) คือ ค่านิยมที่กำหนดให้บุคคลไม่ประพฤติปฏิบัติในสิ่งก่อให้เกิดความปวดร้าวใจ หรือเกิดความรู้สึกผิด ได้แก่ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น

ข. ค่านิยม ความสามารถมีศูนย์ที่ตัวบุคคล (Competence values) คือ ค่านิยมที่กำหนดให้บุคคลปฏิบัติตามเหตุผลและความเฉลียวฉลาดของเขามากกว่าที่จะรู้สึกปวดร้าวใจ กังวลใจ ได้แก่การมีความสามารถสูง ความกล้าหาญ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

อานนท์ อาภาภิรมย์ (2515: 114) ได้กล่าวว่า "ค่านิยม (Value) คือความคิด (Ideas) ในเรื่องต่าง ๆ ว่า สิ่งนั้นควรเป็นอย่างไร ได้แก่การพิจารณาว่า สิ่งนั้น ควรกระทำหรือไม่ อะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้อง อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง

ส่วน คลัคฮอร์น (Kluckhorn, 1952: 395 - 396) ได้อธิบายว่า "ค่านิยมหรือแนวความคิดเกี่ยวกับสิ่งพึงปรารถนา เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติและการกระทำของบุคคล"

เฟรดเดอริค (Frederic, 1965: 374) ได้กล่าวว่า "ค่านิยมเป็นความนิยมชมชอบของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติและทำหน้าที่เป็นเกณฑ์ในใจ (Inner Criterion) ที่บุคคลใช้ตัดสินว่า สิ่งใดเป็นสิ่งที่น่าพึงปรารถนา ใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือก กำหนดการกระทำในสิ่งที่เขาเห็นว่าถูกต้องเหมาะสม"

จากการให้ความหมายของคำว่า "ค่านิยม" ของบรรดานักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลายนั้น ได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันในนานาทัศนะ แสดงว่านักวิชาการและนักวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความสนใจ เรื่องค่านิยม จะแสดงออกทางระดับ (Degree) มากกว่าอย่างอื่น ค่านิยมจะต้องปลูกฝังแก่เยาวชนแต่เยาว์วัย ค่านิยมมีหลายลักษณะ การพัฒนาการค่านิยมมีหลายวิธี ค่านิยมนั้นมุ่งเน้นที่การปฏิบัติเป็นสำคัญ ซึ่งจะมีผลต่อตนเอง และมีผลต่อบุคคลอื่นโดยส่วนรวมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงเรื่องค่านิยมพื้นฐานของไทยเสียก่อนว่า นักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่ามีการรับรู้เรื่องค่านิยมพื้นฐานเพียงใดบ้าง เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังให้บุคคลเหล่านั้นนำเอาค่านิยมไปปฏิบัติในชีวิตจริง

ด้านการรับรู้ (PERCEPTION)

การรับรู้เป็นภาพของโลกภายนอกที่บุคคลแต่ละคนมองเห็นในจินตนาการของตนเอง (จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ 2515: 82) และการรับรู้จะมีอิทธิพลนำไปสู่การกระทำต่าง ๆ ของบุคคล อย่างไรก็ตามการรับรู้จะต้องอาศัยองค์ประกอบสำคัญ คือ อวัยวะรับความรู้สึกหรือประสาทสัมผัส และกระบวนการแปลความหมายซึ่งจะต้องอาศัยความรู้เดิม

หรือประสบการณ์เดิม (ชูชีพ อ่อน โคนสูง 2518: 90 - 91) ดังนั้นการรับรู้จึงเกิดจากการรับสัมผัสมาเชื่อมโยงกับการแปลความหมายจากการรับสัมผัส ซึ่งวิลสัน (WILSON, 1969: 192) ได้กล่าวถึงกระบวนการรับรู้ว่าเป็นการตีความสิ่งเร้าที่สัมผัสด้วยจะรับรู้รู้สึก และการตีความต้องอาศัยประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ จึงอาจกล่าวได้ว่าการรับรู้ของแต่ละบุคคลส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การตีความข้อมูลตามสิ่งเร้า อนึ่ง การรับรู้ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ อีก เช่น ทักษะคิด ความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ (TULVING & DONALSON 1972: 93 - 94) ซึ่งสอดคล้องกับที่ จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2515: 167) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ พอสรุปได้เป็น 2 ประการ คือ ประการแรก ได้แก่คุณสมบัติภายในของการรับรู้ เช่น ความต้องการ คุณค่า ความสนใจ และประสบการณ์เดิม อีกประการหนึ่งจากสิ่งแวดล้อมนอก ได้แก่ ความยึดมั่น ความเชื่อถือ ในคำบอกเล่า คำแนะนำ คำสอนที่ได้รับต่อ ๆ กันมา ทั้งหมดนี้มีอิทธิพลทำให้การรับรู้ที่บุคคลมีต่อเรื่องราว เหตุการณ์ ภาวะแวดล้อมต่าง ๆ แตกต่างกัน ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทที่ใกล้เคียงกันของบุคคลนำไปสู่การปฏิบัติที่เหมาะสม และอีกประการคนเรามักรับรู้และสร้างความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองตามความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่มีต่อตน (จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ 2515: 14)

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. นักเรียนชายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ มีการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนชายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่ศึกษาในชั้นปีแรก กับชั้นปีสุดท้ายของสถาบันตามเหล่าของตน มีการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนชายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่เป็นบุตรทหารตำรวจและบุตรพลเรือน มีการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานแต่ละประการไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. มุ่งศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของ

1.1 นักเรียนนายร้อย จปร. เฉพาะที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2526 กลุ่มตัวอย่างนั้น คัดเลือกสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) 4 ชั้น รวม 153 คน นักเรียนนายเรือ เฉพาะในปีการศึกษา 2526 โดยวิธีการสุ่มแบบเดียวกัน 4 ชั้น รวม 58 คน

นักเรียนนายเรืออากาศ เฉพาะในปีการศึกษา 2526 โดยวิธีการสุ่มแบบเดียวกัน 4 ชั้น รวม 58 คน

นักเรียนนายร้อยตำรวจ เฉพาะในปีการศึกษา 2526 โดยวิธีการสุ่มแบบเดียวกัน 3 ชั้น รวม 58 คน

กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมารวมทั้งสิ้น 327 คน (MORGAN, 1970: 607 - 610)

1.2 ค่านิยมพื้นฐานที่ศึกษามี 5 ประการ คือการพึ่งตนเอง การประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

1.3 การวิจัยครั้งนี้ เน้นการศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนทหารตำรวจ

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1. ชั้นปี

2. เหล่า 4 เหล่า

3. อาชีพของบิดา ทหาร/พลเรือน

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ

2.2.1 การพึ่งตนเอง ชัยนหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ

2.2.2 การประหยัดและออม

2.2.3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

2.2.4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

2.2.5 การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสำรวจตอบด้วยความจริงใจ เพราะมิได้มีผลต่อการเรียนการสอนแต่ประการใด และข้อมูลแต่ละประการมีความเป็นอิสระจากกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ (Definitions)

การรับรู้ คือ "กระบวนการที่ความสิ่งเร้าจากการรับสัมผัสของอวัยวะสัมผัสต่าง ๆ ทั้งนี้ ต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หรือการเรียนรู้ความคิด การที่บุคคลรับรู้สิ่งต่าง ๆ และสามารถตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่ตนรับรู้คืออะไร ยังขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าภายนอกภาวะ ประสบการณ์เดิม และความใส่ใจของตัวเอง (Carter V. Good, 1945: 291) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ การรับรู้หมายถึงการที่นักเรียนทหารตำรวจ ยอมรับว่าตนเองได้ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานเหล่านั้นหรือไม่ และตั้งใจจะปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานเหล่านั้นหรือไม่ ถ้ามีโอกาส

ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือ

การพึ่งตนเอง ชัยนหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ หมายถึง การดำรงชีพอยู่ด้วยตนเอง ปราศจากความช่วยเหลือของผู้อื่น ไม่เกียจคร้านการทำงานและการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น ด้วยความผูกพัน พากเพียร รอบคอบ และยอมรับในผลการกระทำของตน ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

การประหยัดและออม หมายถึง การรู้จักใช้จ่าย ไม่สุรุ่ยสุร่าย รู้จักแบ่งจัดสรรเงินส่วนทรัพย์ และรู้จักมัธยัสถ์ รักษาทรัพย์ไว้ใช้เมื่อจำเป็น

การมีระเบียบวินัย หมายถึง การประพฤติและปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎ
ข้อบังคับ ข้อตกลง มรรยาท ศีลธรรม และกฎหมาย รวมไปถึงศีลของพุทธศาสนาด้วย

การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา หมายถึง ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่ตั้งงามตามหลักพระ
พุทธศาสนา ได้แก่ ละเว้นความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจผ่องแผ้วอันเป็นหัวใจของพระพุท
ศาสนา

การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาให้เห็น
ว่ามีความต้องการที่จะจรรโลงไว้ซึ่งความเจริญรุ่งเรือง และความเป็นเอกราชของชาติ
จรรโลงไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ตลอดไป และมีความรักกษัตริย์ ได้แก่ การแสดงออกซึ่ง
พฤติกรรมที่จะปกป้องเทอดทูนไว้ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชวงศ์ รวมทั้งสถาบัน
กษัตริย์ด้วยความจงรักภักดี

นักเรียนทหารตำรวจทั้งสี่เหล่า หมายถึง

นักเรียนนายร้อย จปร. ที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
(กทม.) ปีการศึกษา 2526

นักเรียนนายเรือ ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนายเรือ ปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ
ปีการศึกษา 2526

นักเรียนนายเรืออากาศ ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนายเรืออากาศดอนเมือง
(กทม.) ปีการศึกษา 2526

นักเรียนนายร้อยตำรวจ ที่กำลังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สามพราน
จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2526

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเชิงประจักษ์ ของการรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนาย
เรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ

2. ใช้ทราบถึงความแตกต่างของการรับรู้ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน ระหว่างนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศ และนักเรียนนายร้อยตำรวจ

3. สามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ให้มีในตัวของนักเรียนนายร้อย จปร. นักเรียนนายเรือ นักเรียนนายเรืออากาศและนักเรียนนายร้อยตำรวจ ในแง่ของการประพฤติปฏิบัติจริง และจะเป็นแนวทางแก่บุคลากรทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหาร คณาจารย์ผู้สอน อาจารย์ฝ่ายแนะแนว ผู้ปกครอง นักจิตวิทยา นายทหารฝ่ายบังคับบัญชา หรือฝ่ายปกครอง ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน การอบรม และปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีแก่นักเรียนทหารตำรวจในสี่สถาบันของชาติต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย